

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Sentința civilă nr.724

Ședința publică de la 18.02.2013

Curtea compusă din:

PREȘEDINTE – UNGUREANU DOINA
GREFIER - TOADER DANIELA

.....

Pe rol se află spre soluționare cauza de contencios administrativ privind pe reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâtul ENESCU CONSTANTIN, având ca obiect : „ *acțiune în constatare* ”.

La apelul nominal făcut în ședință publică a răspuns reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, prin consilier juridic [REDACTAT], lipsind pârâtul ENESCU CONSTANTIN.

Procedura este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Reclamantul, prin reprezentant, depune la dosar delegație. Nu mai are cereri de formulat, excepții de invocat și probe de administrat.

Curtea, având în vedere că în cauză nu mai sunt cereri de formulat, excepții de invocat și probe de administrat, acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin reprezentant, solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată, să se constate existența calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

Curtea, în conformitate cu dispozițiile art.150 C.pr.civ., declară dezbaterile închise și reține cauza spre soluționare pe fond.

CURTEA

Deliberând, constată următoarele:

În data de 14.12.2012 CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55 - 57, Sector 3, a introdus prezenta ACȚIUNE ÎN CONSTATARE, urmând ca, prin hotărârea pe care instanța o va pronunța, în baza indiciilor rezultate din documentele existente la dosar la această dată, să aprecieze asupra calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe domnul ENESCU Constantin, născut la data de 20.11.1928, în corn. Aluniș, jud. Prahova, fiul lui Radu și Andreiana, cu reședința în orașul Plopeni, [REDACTAT], județul Prahova.

Motivele acțiunii sunt următoarele:

În fapt, prin cererea nr. P 4220/11/18.01.2012, adresată C.N.S.A.S. de către domnul [REDACTAT] se solicita verificarea sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofiterii sau subofiterii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 84251 (cotă C.N.S.A.S.). În acest dosar, domnul ENESCU Constantin, a întocmit documente care se regăsesc în volumul 2, la filele 48, 58, 60. Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7, alin. 8 din Ordonanța de Urgență

a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

În fapt, așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatate nr. DI/1/2426/19.10.2012, precum și al înscrisurilor pe care le-a atașat acțiunii sale, domnul ENESCU căpitan în cadrul Direcției Regionale Mureș - Autonomă Maghiară (1962, 1963).

În această calitate, domnul ENESCU Constantin a participat activ la urmărirea unui cadru didactic universitar, semnalat că „nu numai că este un element naționalist înfocat, ci și faptul că în discuțiile pe care le poartă cu unele persoane apropiate de el își exteriorizează sentimentele dușmănoase prin ieșiri deschise, în special în domeniul învățământului, artei și culturii. Astfel, pârâtul a dirijat sursa „VARI ENDRE” „sa permanentizeze legăturile cu dr. I. și în discuțiile ce le va avea cu acesta să stabilească manifestările lui dușmănoase, discuțiile ce le face despre o serie de cunoștințe comune, scriitori, profesori, părerea sa despre activitatea acestora pe tărâm obștesc, ideologic, literar etc.”

Față de măsurile aplicate de-a lungul carierei sale de către pârât, printre altele, subliniem că, prin urmărirea unor persoane cu ajutorul informatorilor - care erau instruiți de pârât cu privire la tipul de informații pe care ar fi trebuit să le obțină, precum și cu privire la modalitatea de obținere a acestora - pârâtul a obținut date referitoare la anturajul, preocupările și viața de zi cu zi a celor urmăriți. Prin urmare, dirijarea unor informatori aflați în legătura unui ofițer de Securitate presupunea implicarea ofițerului în obținerea informațiilor primite.

Nu prezintă relevanță dacă informațiile au fost obținute prin presiuni sau prin mijloace mai puțin violente. Important este faptul că simpla obținere a unor informații cu caracter personal referitoare la cei urmăriți de Securitate fără cunoștința și fără acordul acestora și pentru motive care nu aveau de a face cu apărarea intereselor naționale, constituia o violare a dreptului la viață privată.

De asemenea, a subliniat că legiuitorul nu condiționează reținerea calității de lucrător al Securității de existența unei pluralități de acte abuzive, în sensul legii, fiind de ajuns, pentru a respecta exigențele definiției legale, și întrunirea condițiilor cerute chiar și în ceea ce privește un singur caz instrumentat de persoana verificată.

Față de aceste considerente, a subliniat că practica judecătorească a statuat că încălcarea unor drepturi, în sensul art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, în forma modificată prin Legea nr. 293/2008, nu presupune în mod obligatoriu existența unor măsuri dure luate împotriva celor urmăriți de Securitate.

Încălcarea dreptului la viață privată s-a produs în momentul în care Securitatea, cu sprijinul pârâtului, a pătruns în intimitatea persoanelor urmărite, fără acordul acestora și fără ca el să afle, ulterior, că informații privitoare la intențiile, preocupările și viața lor de zi cu zi ajungeau să fie cunoscute, în amănunt, de către o autoritate represivă a fostului regim. De asemenea, violarea acestui drept s-a produs prin toate celelalte măsuri la care pârâtul a recurs în activitatea sa de lucrător al fostei Securități.

Față de cele expuse anterior, a considerat utilă următoarea precizare: definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcau întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngreădeau «drepturi și libertăți fundamentale ale omului». Din punctul de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care, respectând instrucțiunile din acea vreme, ar fi instrumentat

un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de normele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul prevederilor O.U.G. nr. 24/2008 cu modificările și completările ulterioare.

Așa cum reiese din toate documentele cuprinse în Nota de Constatare amintită anterior, pe care de altfel le-a reținut și în motivarea acțiunii noastre în constatare, activitatea domnului ENESCU Constantin se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A opinat astfel că activitățile desfășurate de către domnul ENESCU Constantin, în calitate de angajat al fostei Securități, au îngrădit dreptul la viață privată, prevăzut de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și, implicit, a dreptului la libera exprimare, prevăzut de art. 85 din Constituția României din 1952, coroborat cu art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Pentru argumentele prezentate anterior, a considerat că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”. Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989. Or, în speța dată, această condiție este asigurată deoarece, așa cum am mai precizat, domnul ENESCU Constantin a avut gradul de căpitan în cadrul Direcției Regionale Mureș - Autonomă Maghiară (1962, 1963).

2. În calitatea menționată la punctul 1, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior.

Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse de către domnul ENESCU Constantin au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată. Ne susținem această afirmație în fața Onoratei Instanțe, rugându-vă să observați că acțiunile întreprinse de către domnul ENESCU Constantin au presupus încălcări grave ale dreptului fundamental la viață privată, precum și ale dreptului la libera exprimare.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe conținutul articolelor: art. 1 alin. 7, alin. 8, art. 2 lit. a, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea Colegiului C.N.S.A.S. nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 112 al Codului de Procedură Civilă.

Pentru aceste motive, a rugat instanța să aprecieze asupra calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe domnul ENESCU Constantin.

În dovedirea acțiunii, a înțeles să se folosească următoarele probe:

1. Nota de Constatare nr. DI/1/2426/19.10.2012, aprobată de către Colegiul C.N.S.A.S.;

2. Cererea nr. P 4220/11/18.01.2012, adresată C.N.S.A.S. de către domnul

3. Dosar nr. I 84251 (cotă C.N.S.A.S.), vol. 2, f. 48, 58, 60, 260, 261, 262.

Materialele menționate la punctul 3 respectă condițiile puse de articolul 11 alineatul 3 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Analizând actele dosarului prin prisma susținerilor autorității reclamante cât și a disp. legale aplicabile, Curtea constată că acțiunea este întemeiată, urmând să fie admisă pt. următoarele considerente.

În fapt, prin Nota de constatare nr.DI/I/2426/19.10.2012 precum și a înscrisurilor ce o însoțesc emisă în temeiul OUG nr.24/2004 cu modific. și complet. ulterioare privind pe pârâtul Enescu Constantin , având gradul ca căpitan în cadrul Direcției Regionale Mureș – Autonomă Maghiară în per. 1962-1963 s-au reținut următoarele.

În calitatea sa de ofițer al fostei Securități pârâtul a participat activ la urmărirea unui profesor universitar care era semnalat ca fiind „un element naționalist înfocat și că în discuțiile pe care le poartă cu unele persoane apropiate de el își exteriorizează sentimentele dușmănoase prin ieșiri deschise în special în domeniul învățământului, artei și culturii”.

În calitatea pe care o avea pârâtul la dirijat o sursă care să permanentizeze legăturile cu persoana urmărită și să „stabilească” manifestările lui dușmănoase, discuțiile pe care le face despre cunoștințe comune, scriitori, profesori , părerea sa despre activitatea acestora”.

Din cuprinsul Notei de constatare în care se regăsesc documente din materialul arhivistic, precum și adresele de răspuns la SRI , SIE, SIA, MAI și DEPABD se reține că în perioada carierei sale de ofițer al fostei Securități pârâtul a instruit mai mulți informatori referitor la tipul de informații pe care aceștia trebuiau să le obțină și la modalitățile de obținere ale acestora pt. a fi obținute date despre anturajul, preocupările și viața de zi cu zi a celor urmăriți.

Prin urmare, prin activitatea sa pârâtul era implicat direct în activitatea informatorilor instruiți de el.

Prezintă relevanță faptul că informațiile obținute de către pârât aveau caracter personal pt. cei urmăriți de Securitate fără cunoștința acestora ceea ce echivalează cu o încălcare la viața privată .

Este de subliniat că încălcarea dreptului la viață privată s-a produs când Securitatea din care făcea parte și pârâtul a pătruns în viața persoanelor urmărite fără ca aceștia să știe , iar amănuntele vieții personale a celor urmăriți au fost cunoscute de către organele Securității, astfel încât se poate aprecia încălcarea dreptului la viață privată de către pârât prin toată activitatea desfășurată de către acesta.

Sunt de remarcat astfel din întregul probatoriu aflat la dosar Nota informativă a sursei „ Vari Endre” din data de 02.11.1962 semnată de către pârât care era căpitan în acea per. în cadrul Direcției Regionale Mureș din care rezultă că doctorul I.I. era urmărit prin acțiunea informativă de către Grupa a 6-a Serv. III a.

De asemenea, în cadrul acțiunii de urmărire informativă a aceleași persoane pârâtul a preluat note informative de la același agent și în perioada 27.11.1962-24.01.1963, astfel cum rezultă din Nota de constatare .

Nota informativă din data de 24.01.1963 pe care pârâtul a notat în calitate de ofițer de legătură că profesor I.I. este urmărit prin acțiune de către Grupa a 6-a Serv. III căreia i s-a dat copia de pe nota respectivă și i s-a cerut agentului să mențină legături cu persoana urmărită pt. a-i cunoaște manifestările, discuțiile cu privire la activitatea sa profesională și cu privire la anturajul său.

Nota de constatare a fost aprobată cu majoritate de voturi în temeiul art.8 lit. a din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modific. și complet. prin Legea nr.293/2008 corob. cu art.35 alin.5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al CNSAS.

În ce privește îndeplinirea celor 2 condiții impuse de legiuitor prin art.2 lit. a din Ordonanță pt. a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității” instanța apreciază că acestea sunt asigurare, respectiv calitatea de ofițer sau subofițer al Securității în per. 1945-1989 , ori pârâtul a fost căpitan în cadrul Direcției Regionale Mureș , iar în calitatea menționată să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, condiție care este de asemenea îndeplinită prin cele expuse anterior.

Astfel, măsurile întreprinse de către pârât au dus la încălcări ale dreptului fundamental la viață privată și dreptul la libera exprimare , drepturi garantate prin legile în vigoare și la acea dată și prin Constituția RSR.

Pentru considerentele expuse în temeiul art.2 lit. a din OUG nr.24/2008 modific. și complet. prin Legea nr.293/2008 se va admite acțiunea și se va constata calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul ENESCU CONSTANTIN, cu reședința în Plopeni, _____, județ Prahova.

Constată calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 18.02.2013.

PREȘEDINTE

Ungureanu Doina

GREFIER

Toader Daniela

Red. U.D.
Tehnored. T.D. / 4 ex.
29.04.2013

